

ASKØY KOMMUNE

KOMMUNEHELSE TJENESTEN

Postboks 323, 5323 Kleppestø

Tlf. 56 15 80 00 – Faks 56 18 82 31

RÅD OM SYKE BARN I BARNEHAGE

Folkehelseinstituttet gir råd vedrørende *Barnehager og smittevern* i kapittel 10 i *Smittevernboka*. Dette er grunnlaget for smittevernlegens anbefalinger og råd til ansatte i barnehagene på Askøy.

I utgangspunktet er det alltid barnet sin allmenntilstand som avgjør om barnet kan gå i barnehage eller bør være hjemme. I tillegg kommer spørsmålet om barnet bør være hjemme for å unngå smittespredning til andre.

Vurdering av barnets allmenntilstand vil alltid måtte baseres på foreldrenes skjønn. Som hovedregel bør barnet være friskt nok til å kunne delta i normale aktiviteter i barnehagen, og barnet bør være feberfritt.

Undersøkelser viser at barn i barnehage under 2 år får smittsomme sykdommer dobbelt så hyppig som hjemmeværende barn. Risikoen øker med størrelsen på barnegruppen. Smittespredning i barnehager skjer hovedsakelig gjennom direkte og indirekte kontaktsmitte, og sannsynligvis mindre grad ved dråpesmitte. Til en viss grad er smittespredning unngåelig på grunn av barns generelle adferd.

For å forebygge spredning av smittsomme sykdommer er gode rutiner med håndvask for barn og ansatte nødvendig, spesielt etter toalettbesøk og før måltider. Bruk av sprit til hånddesinfeksjon vil være et viktig smitteverntiltak. Regelmessig rengjøring av felleleker og stellematter minimum en gang per måned. Forsvarlig behandling av blodsøl er også viktig, bruke hansker og ha det blodtilsølte i lukket pose, rengjøring med klorin.

Allmenntilstand

- Aktivitetsnivå?
- Leker barnet eller ligger det slapt på sofaen?
- Tar barnet til seg væske og næring?
- Er barnet interessert i omgivelsene eller ser det "tomt" ut i luften?
- Feber?

Kontaktsmitte

- Direkte – fysisk kontakt
- Indirekte – smitte via forurenset mellomledd f eks hender, håndklær
- Fekal-oral smitte – smittestoff fra avføring kommer i kontakt med munn

ASKØY KOMMUNE

KOMMUNEHELSETJENESTEN

Postboks 323, 5323 Kleppestø

Tlf. 56 15 80 00 – Faks 56 18 82 31

Blodsmitte

- Via forurenset skarp gjenstand som trenger gjennom huden
- Ved sår på hendene, skal man ikke jobbe med mat. Må man jobbe med mat skal en dekke såret med plaster og bruke hansker.

Dråpesmitte

- Smittestoff i form av ”store” dråper som kommer i kontakt med øyne, nese eller munn
- Hoste, nysing, snakking, oppkast.....
- Spres ca 1 meter fra smitekilden

Diaresykdom

- Gjentatte suppetynne, rennende avføringer
- Redusert allmenntilstand

Ring 113 / 56 14 14 00

- Akutt forverring allmenntilstand
- Kraftig allergisk reaksjon
- Astmaanfall
- Bevisstløst barn

Fastlegen

- Barnehagen bør råde foreldrene til å ha fastlege til barnet i kommunen, slik at man ved sykdom/skader har et lett tilgjengelig legekantor.
- Sykdommer eller skader som ikke trenger øyeblikkelig hjelp **skal** til fastlege.

Fellesinformasjon

- Ved oppslag om sykdom i barnehage bør dette diskuteres med helsesøster / Smittevernkontoret, dette for å kvalitetssikre.
- Helsesøster konfererer med lege ved tvil.
- Ved reell smittefare vil smittevernlegen avgjøre videre tiltak.

Hygiene

- Alltid vaske hendene med såpe og vann etter toalettbesøk og før måltider.

ASKØY KOMMUNE

KOMMUNEHELSETJENESTEN

Postboks 323, 5323 Kleppestø

Tlf. 56 15 80 00 – Faks 56 18 82 31

- Ansatte bør bruke hånddesinfeksjonsmiddel etter bleieskift, før matlaging og etter at de har tørket snørr.
- Vedrørende mathygiene skal man følge råd fra det lokale mattilsynet.

Smitteforebyggende tiltak ved flere registrerte tilfeller av diare, oppkast eller luftveisinfeksjoner

- Bruk av hånddesinfeksjonsmiddel, særlig ansatte, men gjerne barna også.
- Innskjerping av håndhygiene for barn og ansatte, spesielt ved toalettassistanse, bleieskift og matlaging – engangshansker.
- Vurdere å ”isolere” den avdelingen som har smitte; at disse ikke bruker fellesarealer i en periode for å hindre smittespredning.
- Bruk av engangshåndklær og – kluter.
- Ekstra rengjøring av leker og kontaktpunkter, samt toaletter, håndtak, håndvasker og stellebord.
- Ta bort enkelte leker som er vanskelig å rengjøre.
- Vaske leker daglig. For eksempel steames på ettermiddag, tørkes over natten.
- Ved måltider unngå servering fra felles fat.
- Bruk av hånddesinfeksjonsmiddel etter hver nese som blir tørket for snørr

Generelle skader

1. **Kutt:** små kutt renses og plastres. Store eller sprikende kutt dekkes til og fastlege kontaktes. Ved meget kraftig blødning kan legevakt kontaktes.
2. **Sår/ skrubbsår / kuler/ blåmerker:** sårene renses med rennende vann evt pyrisept, plaster. Ved svært skitne sår bør rensingen være grundig og kontakt med foreldrene vurderes. Kuler/ blåmerker kjøles ned.
3. **Brudd:** ved åpne brudd (bein synlig gjennom huden) kontaktes legevakten. Ved feilstilling eller at barnet ikke vil bruke kroppsdelen skal barnet til fastlegen.
4. **Hjernerystelse:** opptrer ved slag/ støt mot hodet. Hvis barnet skriker med en gang, bør foreldrene kontaktes og evt kontakte fastlegen. Hvis barnet ikke skriker med en gang, er bevisstløs eller meget søvnig/ faller vekk, skal legevakten kontaktes.

ASKØY KOMMUNE

KOMMUNEHELSE TJENESTEN

Postboks 323, 5323 Kleppestø

Tlf. 56 15 80 00 – Faks 56 18 82 31

5. **Tannskader:** barna har melketenner. Utslåtte eller løse tenner er som oftest ikke noe problem. Foreldrene bør kontakte tannlege for sjekk. Skader på permanente tenner som tannbrudd, løs/ luksert tann og utslått tann er skader som skal til øyeblikkelig tannlegebehandling. Utslått tann bør hvis mulig settes på plass igjen evt oppbevares fuktig/ i melk under transporten.
6. **Brannskader:** kjøle ned med lunkent vann i minst 30. minutter. Ikke stikke hull på blemmer. Dekke til med bandasje eller plaster. Ved større skader eller skader på hender / ansikt skal fastlegen kontaktes.
7. **Bitt:** ved perforert hud skal såret rengjøres med pyrisept eller lignende. De fleste barna er vaksinert mot stivkrampe. Ved dyrebitt bør fastlege kontaktes pga infeksjonsfaren. Ved hoggormbitt skal barnet holdes i ro, bæres. Det skal ikke klemmes, skjæres eller suges på bittstedet. Man skal kontakte legevaktsentral evt 113.
8. **Øyeskader:** får barnet kjemikalier på øyet, skylk straks med lunkent, rennende vann i minst 10 minutter, deretter kontakt fastlegen. Ved fremmedlegeme skal det også skylles. Ved fortsatt smerter kontakt fastlegen. Ved slag på øyet kontakt fastlege.
9. **Fremmedlegemer øre, nese, hals:** løstsittende fremmedlegemer fjernes. Ved problem kontaktes fastlegen.
10. **Klemskade:** kjøle ned, heve kroppsdell, evt bandasje.
11. **Neseblødning:** barnet bør ha hodet lett foroverbøyd, klemme over nesen evt kjøle ned med kald klut over nesen eller suge på isbit. Ved feilstilling på nesen bør fastlegen kontaktes.